

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

خمس، یکشنبه، هفتم، مهر، به و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلسین - اخبار مجلس - انتصابات - آگهیهای رسمی و قانونی

شماره ۱۹۶۰

شنبه ۱۹ آبانماه ۱۳۴۰

سال هفتم

شماره مسلسل ۱۹۸

دوره شانزدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۹۸

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز شنبه ۱۹ آبان ماه ۱۳۴۰

فهرست مطالب:

- ۱ - تصویب صورت مجلس
- ۲ - مذاکره در روز و در دستور
- ۳ - مذاکره در بودجه ۱۳۴۰ مجلس شورای ملی
- ۴ - بیانات آقای کفیل نخست وزیری و وزیر امور خارجه در باره امضای فرار داد صبح با زاین و خاتمه حالت جنگ با آلمان
- ۵ - بقیه مذاکره در بودجه ۱۳۴۰ مجلس شورای ملی
- ۶ - ختم جلسه بعنوان تنفس

مجلس ساعت ده و ربع صبح بر ریاست آقای نورالدین امامی (نایب رئیس) تشکیل گردید

(۱- تصویب صورت مجلس)

رئیس - صورت غائبین جلسه

قبل فراغت میشود

(شرح زیر خواننده شد)

غائبین با اجازه - آقایان: دکتر

مصباح زاده - ناصر قلی اردلان - فرامرزه،

غلامرضا فولادوند - شهاب خسروانی -

حاذقی - کورافلی - رستم کیو - صالح

دکتر شایگان - دکتر بقائی - طباطبائی

غائبین بی اجازه - آقایان: خاکباز

محمود محمودی - مجید موقر - خسرو

قشقائی - فتعلی افشار - محسن طاهری

محمد ذوالفقاری - جواد مسعودی - قهرمان

دیرآمدگان با اجازه - آقایان: کرگانی

یکساعت - منصف یکساعت - شکرانی

یکساعت - منصف یکساعت - شکرانی

دیرآمدگان بی اجازه - آقایان: هرانی

یکساعت - حسن اکبر یکساعت - برومند

به مشروبات الکلی هم معلوم شد عقیده بنده و جناب آقای شوشتری در منع و در حرمت و لزوم منعش یکی بوده منتهی اختلاف لفظی داشتیم بعد آنکه این رفیع سوره تفاهم از جناب آقای شوشتری شده و معام شد عقیده هر دو مان یکی بوده است

نایب رئیس - آقای فقیه زاده -

فقیه زاده - در هراض بنده موقع چاپ شدن يك اشتباهاتی رخ داده مثلا

دویدن را دیدن نوشته اند این را اجازه

بفرمائید که اصلاح بشود

نایب رئیس - اصلاح می شود. آقای صافان

صفائی - هراض بنده در

موضوع چاپ شش دوره صورت مذاکرات

مجلس این بود که يك امر زایدی است

اهم از اینکه چاپ شده باشد یا نشده باشد

و فعلا يك مطلب دیگری در بیانات آقای

ناظر زاده مفهوم شد و آن اینست که

چهار دوره اش را برخلاف اجازه قانون

طبع کرده اند و این اشکال يك خورده

بیشتر شد خواهشمندم آقایان کاربردازان

توضیح بدهند که مجلاتی را اجازه طبع

نگرفته بودند بطور چاپ شده است و

در تالی يك اصلاحات عبارتی است بنده

مبهم و استعنا میکنم که اصلاح بشود

نایب رئیس - چاپ آن چند

دوره با اجازه مجلس شورای ملی بوده و

قانون مخصوصی داشته است (صفائی -

پس تجدید اجازه برای چیست ؟)

نایب رئیس - برای اعتبار آن

است. آقای ملک مدنی

ملک مدنی - بنده در جلسه پیش

میخواستم برای رفع شبهه از آقای صفائی

نمایند معترض توضیحی را که حالا مقام

ریاست محترم فرمودند عرض کنم طبع و

نشر مذاکرات ادوار اول تا ششم یک موضوعی

است که قانون دارد و مجلس اجازه داده

اعتبارش هم هر سال باید بطرزی که

فرمودید در بودجه مجلس پیش بینی بشود اما برای لزومش باید عرض میکنم چون یکی از اغراض طرفدار این فکر بنده بودم در دوره چهارده ما مواجه شدیم با اینکه قانونی گذرانندیم که انتخابات تا وقتی که قشون خارجی از کشور برفته است متوقف باشد بعد بشینیم بینیم قانون انتخابات در موقعی که آن چهار اصل اصلاح شده بجه کیفیتی بوده فرستادیم از ضبط را که

مذاکرات دوره دوم را که با قلم و

مرکب نوشته شده بود آوردند دیدیم که

این مواد در مجلس بحث و طرح شده و

يك سابقه متعددی دارد و برای نماینده ای

لازمست بنذاکرات متروح دوره های

اول و دوم که قانون اساسی و منش گذشته

است واقف باشند که در آن ادوار چه بوده

و جریان قانون اساسی چیست و این تا

طبع و نشر نشود کسی صلح نمی شود

از این جریان روی این اصل لزومش بر

تمام نمایندگان و مجلس شورای ملی مسلم

شد و روی همین اصل قانونی گذشته و

اعتبارش هم هر سال باید در بودجه باشد

بنده خیال می کنم که الان هم از آقایان اگر

بیرسد که این قانون انتخابات قانون عادی

است یا اینکه قانون اساسی است نصف

بیشتر آقایان مطلع نیستند اگر آن مذاکرات

دوره دوم را بخوانند آن وقت متوجه می-

شوید که این قانون انتخابات قانون عادی

نیست و يك قانون اساسی است که هر وقت

بخوانند تغییر و تبدیلیش بدهند لزوم دارد

که مجلس مؤسسان تشکیل بشود اینها

مطالبی است که برای نمایندگان ضرورت

دارد و لازمست که صورت مذاکرات ادوار

گذشته چاپ بشود و آقایان باید مذاکرات

دوره دوم را داشته باشند و حقایق را بداند

(صحیح است)

نایب رئیس - همان طور که عرض

کردم طبع صورتجلسه ادوار گذشته يك قانون مخصوص دارد و محتاج آن بود بوجه های مجلس فقط برای تعیین اعتبار هر سال گذاشته می شود و الا قانون مخصوص برای طبع آنها دائمه آقای شوشری - اگر جناب آقای صافی در جلسه قبل بی لطفی نمی فرمودند و تشریف نمی بردند وقتی که بنده توضیح دادم علت لزوم اصلاحات عرض می فرمودند عرض کردم با اصولی باید کار بکنیم والا بنظر يك کسی چیزی می آید و يك حرفی می نویسد و اسمش را می گذارد تاریخ اینکه تاریخ نمی شود این مذاکرات مجلس تاریخ قانون اساسی است این تاریخ قانون اساسی همینطور که آقای ملک مدنی هم فرمودند باید در دسترس مردم قرار بگیرد و علت لزوم این بود امامت را که در بوجه حال در نظر گرفته اند برای این است که می خواهند اعتبار آن را یادگار کنند والا اصل طبع چهارم در طبق قانون مخصوص بوده است و حالا اعتبار آن باید یادگار از تصویب مجلس بکنند

نایب رئیس - آقای مکی - بنده آن روزی که گزارش مأموریت خودم را بر عرض مجلس شورای ملی رساندم از صورت جلسه ای اسم پردم که ۶ نفر امضاء کرده بودند استخراج کارمندان انگلیسی را و یک نفر امضاء نکرده بود دیشب دیدم آقای مین دفترى از امریکا يك کافى در روزنامه اطلاعات و کیهان نوشته و انکار نکرده که امضاء نکرده منتهی در آنجا قید کرده است که بچه دلیل امضاء نکرده اند بنده چون ایشان اینجانب نیستند صورت جلسه هیئت مختلط را که راجع باخراج کارمندان انگلیسی بود من خوانم بنده من صورت جلسه را که دولت چاپ کرده و در دسترس مردم گذاشته اینجا ارائه دادم نکرده اند بنده چون ایشان اینجانب نیستند صورت جلسه هیئت مختلط را که راجع باخراج کارمندان انگلیسی بود من خوانم بنده من صورت جلسه را که دولت چاپ کرده و در دسترس مردم گذاشته اینجا ارائه دادم نکرده اند بنده چون ایشان اینجانب نیستند صورت جلسه هیئت مختلط را که راجع باخراج کارمندان انگلیسی بود من خوانم بنده من صورت جلسه را که دولت چاپ کرده و در دسترس مردم گذاشته اینجا ارائه دادم

دیشب يك کافى ایشان از امریکا فرستاده که در روزنامه اطلاعات و کیهان چاپ شده است و در اساس این مطلب انکار نکرده منتهی گفته که دلایل من این بوده که امضاء نکردهم و ذکر کرده که خود مکی هم امضاء کردن کثرت را با آنها پیشنهاد کرده بود و آنها امضاء نکردند بنده خواستم توجه آقایان را جلب کرده باشم آن شب اخیر که آقای راس رئیس کل پالایشگاه مهمان دولت ایران بود اظهارگرانی کرد که من بیست سال اینجا زحمت کشیدم و چنین کردم و حالا ما را بیرون میکنند من گفته شمالین کثرت نامها امضاء کنید و ما شما را نگاه خواهیم داشت بشرط این که به خاطر یک نفر شکایتی های انگلیس اینجانمانند این يك موضوع بود و مطالب دیگری هم بود چون ایشان هر امریکه هستند من برخلاف جوآنوردی میمانم که مطالبی اینجا بگویم که بعد ایشان بگویند پشت سر من بوده بنده اصناد این کار

را بکنور اینجا بر عرض مجلس شورای ملی خواهم رسانید و آخرین صورتجلسه آن هم که با حضور ایشان اعتراض شده در وقت ایشان و همچنین تذکراتی که از آقایان بنده کرده و تذکرات رسمی که آقایان بنده کرده در باره ایشان و استادی که از منزل آقای سدان در آمده است همه را بر عرض مجلس شورای ملی خواهم رسانید (احسن است)

نایب رئیس - آقای بهادری - متأسفانه دولت بنطق های قبل از دستور هیچ توجه ندارد بنده جلسه ما قبل راجع بحریق میانه عرض می کردم متأسفانه باید عرض کنم که باز هیچ توجه نشده است اهالی میانه چند روز است که در تلگرافخانه متحصن شده اند تلگرافى هم که از آنها رسیده است تقدیم مقام ریاست میکنم و استدعا دارم در این باب يك توجه فوری فرمائید.

نایب رئیس - امروز صبح عده کثیری از اهالی میانه آمده بودند که در مجلس تصویب اختیار بکنند بنده از طرف مقام ریاست مأمور شدم با آقایان مذاکره کردم و از طرف مجلس شورای ملی شیدا از دولت خواستاریم که در این موضوع رسیدگی بکنند در اولین جلسه هم باید گزارش حمایت خود را راجع بحریق میانه واقعاتی که میکنند بر عرض مجلس شورای ملی برسانند و شرح لازم هم امروز نوشته شد که حالا امضاء خواهم کرد در صورت مجلس نظردیگری نیست ؟ (اطهاری نشد) صورت مجلس تصویب شد.

(۲ - مذاکره در مورد دستور) **نایب رئیس -** با اجازه آقایان بنطق های قبل از دستور را شروع میکنیم.

رضوی - بنده پیشنهاد کرده ام **نایب رئیس -** اگر تأمل میفرمودید پیشنهاد آقایان میشد حالا پیشنهاد آقای رضوی قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی - بنده پیشنهاد میکنم بواسطه کار زیادی که در دستور مانده است امروز از نطق قبل از دستور خودداری فرمائید. ابوالحسن رضوی (صحیح است)

نایب رئیس - آقای رضوی - بنده بیروز اینجا عرض کردم که با وقت کم کار هندی بسیاری را مجلس شورای ملی باید انجام بدهد البته اگر بنا بشود و اتفاقاً نظم و ترتیب روزی سه ساعت لاف ما می نشنیدم و کاری کردیم مخصوصاً در قسمت دستور برای اینکه نطق قبل از دستور در واقع يك حقی است برای نماینده معین شده است که او بتواند در هر موضوع و در هر گساری که بخواهد بیان خودش را از طرف خودش و موکلیش نسبت به محل در اینجا بگوید و انجامش بدهد ولی این

کار مجلس نیست کار مجلس تشریف و مطامه و کم و زیاد کردن و بالاخره تصویب قوانین است ملاحظه میفرمائید که جلسه با چهار جلسه است الان تنها در موضوع بوده مجلس داریم گفتگو میکنیم و هنوز ماده سه آن فقط تصویب شده است و چهار ماده دیگرش مانده است (غلامرضا فولادوند) بنده ۷ ماده اش مانده است) شش ماده دیگر مانده آنوقت راجع بود چه هم چنین راجع به پیشنهاد های دیگری که در خصوص انتخاب آقایان اعضاء دیوان معاشیات و راجع به بعضی قوانین که در آقایان پیشنهاد کرده اند عجیب این است که فوریتش را هم پیشنهاد کرده اند و فوریتش از مجلس گذشته است یعنی يك امر ضروری و بسیار واجب است معذرت کلبه اینها همه در طاق نمایان گذاشته شده هر روز ما می آیم و نشینیم اینجا و يك ماده از آیین نامه یادمان هست و آن هم قبل از دستور است یکساعت یکساعت و نیم وقت مجلس را صرف اینکار می کنیم و بنده هم یکساعت صرف مسائل دیگر می شود و با می شوم و میروم از اینجا جهت بنده پیشنهاد کردم که در جلسه امروز از نطق قبل از دستور صرف نظر شود و بپردازیم به آن پیشنهاد آقای مکی راجع با سازمانه شرکت نفت هم بنده بودجه مجلس و هم اینکه يك مقدار از سؤالاتی که نمایندگان بتدریج کرده اند از دولت که اینها جنبه اهمیتی دارد و باید جواب داده بشود بنده بقصد اینکه اینکارها جلو بیفتد استدعا کردم که اگر يك جلسه آقایان نطقاً ایشان را صرف نظر بکنند بطوری نمیشود اگر فقط موافقت فرمائید فکر می کنم که صلاح مجلس در این باشد

نایب رئیس - آقای مهدی ارباب - خود جناب آقای رضوی تشریح فرمودند که این حق و کفیل است يك موقع ضرورت اینجا میبکند که يك مطالبی را کفیل اظهار بکنند ب علاوه اینکه قرائتی که گذشت و کارهایی که مجلس کرده کجا عملاً شامل حال این مملکت شده ؟ کجا یکیش اجرا شده ؟ بگذارید ما حرفهایمان را بزیم و دردمان را بگوئیم (رضوی - آقایان حرفها چیست؟) استدعا می کنم اجازه فرمائید صحبت بشود

نایب رئیس - رای باید گرفته شود.

عده ای از نمایندگان - اجازه نطق قبل از دستور در اختیار خودتان است

دکتر مجتهدی - این رای لازم ندارد

نایب رئیس - پیشنهادی آقای رضوی کرده اند نسبت به نهاد ایشان رای باید گرفته شود

آشتیانی زاده - مخالف نظامنامه

است پس فردا بشو کفیل هم استیضاح میکند یکی دیگر پیشنهاد میدهم که استیضاح بشود.

نایب رئیس - این از وظایف هیئت رئیسه مجلس است که نطق های قبل از دستور را اجازه بدهد برای بنده از دستور بگذارد و چون آقای رضوی هم پیشنهاد کرده اند می خواهم مجلس رای بدهد به پیشنهاد

فرهودی - رئیس برخلاف نظامنامه است من اخطار دارم

نایب رئیس - پس اجازه بدهید در آخر جلسه نطقهای قبل از دستور بشود و اگر هم باخورد دستور نرسید همین اجازه را برای جلسه بعد حفظ میکنیم

آشتیانی زاده - پس این پیشنهاد وارد نیست

نایب رئیس - وارد دستور می شویم بنده مجلس مطرح است

ارباب - اجازه فرمائید نطق قبل از دستور بشود آقای رئیس رای بگیری این که نمیشود

غلامرضا فولادوند - این با اختیار رئیس است رئیس می گوید که بماند بنده از دستور

ارباب - پس تکلیف بنده چیست ؟ آقای رئیس نوبت ما برای روز یکشنبه محفوظ است؟

نایب رئیس - عرض کردم که محفوظ است

(۳ - مذاکره در بودجه ۱۳۳۰ مجلس شورای ملی)

نایب رئیس - ماده چهارم بودجه مجلس قرائت می شود (شرح زیر قرائت شد)

ماده ۴ - بوزارت دارائی اجازه داده می شود مبلغ یکصد و بیست و چهار صد هزار ریال از محل درآمد عمومی کشور برای هزینه چاپ یکساله ۱۳۳۰ فرهنگ دهخدا بکار برداری مجلس بپردازد و این اعتبار با تصویب هیئت رئیسه مجلس از حیث حقوق متصدیان عملو بهای کاغذ و چاپ و غیره بصرف خواهد رسید

ملک مدنی - بنده اخطار دارم

نایب رئیس - فرمائید راجع به چیز اخطار دارید؟

ملک مدنی - عرض کنم ما برای مقام ریاست و اخصای که مجلس را اداره می کنند احترام داریم برای اینکه خودمان رای دادیم چنانچه منتخب همه ما هستیم و مورد احترام هستیم صرف نظر از شخصیت خودتان آقای رضوی پیشنهاد دادند که نطق قبل از دستور نشود آقایان هم تذکر دادید بکنفر هم مخالفت کرده بنظر بنده درست نیست که بدون اخذ رای نطقهای قبل از دستور را به آخر جلسه یا جلسه دیگر

معول کنیم باید برای بگردد که مذاکرات باخورد مجلس موکول شود اگر مجلس رای داد اقدام فرمائید اگر رای نداد اجازه نمیدهم

آشتیانی زاده - آقای ملک مدنی سابقه می شود

نایب رئیس - عرض کنم جناب آقای ملک مدنی طبق آیین نامه این از وظایف هیئت رئیسه و رئیس مجلس است بنده عرض کردم که نطقهای قبل از دستور باخورد مجلس بر گذارشود که بودجه مجلس تمام شود رای هم لازم ندارد اگر بآیین نامه مراجعه فرمائید توجه خواهید فرمود رای لازم ندارد اصلاً پیشنهاد ایشان مورد نداشت این وظیفه بنده است ایشان پیشنهادی کردند و بنده هم تأدیبا عرض کردم توضیح بدهند

ملک مدنی - اگر پیشنهاد مطرح نکرده بود بنده نمیگفتم ولی وقتیکه مطرح کردید باید رای بگیری

نایب رئیس - نه خبری از لازم نیست با ماده ۴ مخالفید؟ (ملک مدنی - خیر موافقم) آقای فرهودی مخالفید ؟ (فرهودی - بله بنده اسم نوشته ام) فرمائید

فرهودی - عرض کنم راجع به این مذاکره ای که يك دقیقه قبل پیش آمد بنده خواستم يك اصلی را تذکر بدهم و امیدوارم که جناب آقای ملک مدنی هم توجه فرمائید آن اینست که نطق قبل از دستور هر چند ظاهر حق صوم نمایندگان است اما همیشه اقتضای این موضوع استفاده نمیکند اگر این مسئله برای مجلس را گذار بشود همیشه خطر این هست که اکثریت جلوی نطق قبل از دستور اقلیت را بگیرد اینطور که آقای نایب رئیس فرمودند صحیح بود و باید از اختیارات هیئت رئیسه استفاده بشود

نایب رئیس - بنده که استفاه کردم آقایان را راجع به ماده ۴ فرمائید

فرهودی - و اما راجع بساده ۴ بودجه مجلس این ماده اعتباری را پیش بینی کرده است برای چاپ فرهنگ دهخدا بنده اولاً میخوانم يك مطلب کلی را عرض کنم و آن اینست که پیش از آنکه فرهنگ چاپ شود حق اینست که فرهنگیان زنده را در بیاییم و از سرتی که در زندگان ایشان هست یا تولید شده یا تولید میشود جلوه گیری بکنیم برای اینکه فرهنگ قائم فرهنگیان است و فرهنگیان همین آموزگاران و دبیران هستند متأسفانه روشی که در این یکی دو ماه اخیر پیش گرفته شده است طوری است که فرهنگیان را تشویق بکار نمیکند و حالا قبل از دستور نشود آقایان هم تذکر دادید بکنفر هم مخالفت کرده بنظر بنده درست نیست که بدون اخذ رای نطقهای قبل از دستور را به آخر جلسه یا جلسه دیگر

هم در عین حال فرهنگیان کشور بکنند و هم بنده عرض کردم این فرهنگیان بنده مدتهاست آموزش کاران و دبیران مملکت هستند متأسفانه فرهنگیان زفوق تالیفی نوشته اند و از اینکه ترفیع آنها را دولت میخواندند شکایت کرده اند و در ضمن راه حلی هم پیشنهاد کرده اند شکایتشان این است که این حقوق برای زندگانی ما کافی نیست و ما باین وضع بازرسان را گذرانیدیم امسال می خواهم ترفیع بگیریم برادرهاشان هم نیستند که میگویند ما قبول داریم دولت در مضیقه مالی است و ما هم که جزو خدمتکاران مملکت هستیم نمیخواهیم دولت را بیشتر در مضیقه مالی بگذاریم ترفیع ما را بدهند ولی بجای پول از اسناد قرضه ما می بدهند بنده تصور میکنم این يك راه حل خوبی باشد برای تمام فرهنگیان کشور که فرهنگیان زفوق پیشنهاد کرده اند دولت هم این را تعمیم بدهد به ما که ترفیع فرهنگیان را بدهد ولی عوض پولش از اسناد قرضه ملی بدهد اما راجع فرهنگ آقای دهخدا این فرهنگ مطابق قانونی که در دوره ۱۴ گذشت بنده هم افتخار دارم که از رای دهندگان بآن قانون بودم تصویب گرفته شد که چاپ شود چرا این تصویب گرفته شد؟ برای اینکه تدوین يك فرهنگ فارسی کامل و جامع آنطوریکه آقای دهخدا تهیه و تدوین کرده اند يك ابدیت بیشتری بزبان فارسی مینهد (صحیح است) و این زبان فارسی میراث فردوسی است و ما در هر عصری باید سعی بکنیم که با چاپ کتاب های فارسی جدید ابدیت این زبان را بیشتر بکنیم چرا؟ برای اینکه زبان فارسی از پایه های اساسی وحدت ملی ما است اما دلیل اینکه بنده مخالفم بکنم اینست که شش سال است که قانون چاپ فرهنگ دهخدا از تصویب مجلس شورای ملی گذشته در هر سال هم يك اعتباری کم پیش در بودجه منظور شده برای این کار چون این کتابهای گرانها و حواس مخصوصاً اگر در دست مؤلفین سالخورده ای باشد یا در دست مصححین سالخورده باشد مصلحت فرهنگ مملکت اینجا می کند که يك سرعت بیشتری در چاپ این کتابها بشود برای اینکه شناس بیشتر را داشته باشد که تمام بشود ولی ما می بینیم شش سال است که این کتاب در چاپخانه مجلس و در تحت نظر کارپردازی دارد چاپ طول می کشد بنده دلیل مخالفتم اینست که این تاخیر برای چیست؟ این تاخیر دورلیل باید داشته باشد ممکن است که این تاخیر يك جهتی داشته باشد که آن جهت مربوط بخود حضرت علامه دهخدا باشد یعنی فرض فرمائید ایشان بکنند و اورا نشان را تهیه می کنند یعنی آن نسخه های اصلی را که بایستی برای چاپ حاضر کنند در حاضر می شود این دلیل بنظر بنده صحیح نیست برای این که ناآنجایی

که بنده اظهار عرض می کنم چند سال پیش از آنکه مجلس ۱۴ قانونی بگذراند بنده این فرهنگ چاپ بشود خود بنده که شش سال در مدرسه سیاسی بودم و ایشان هم مدیر مدرسه سیاسی بودند آن موقع که خدمتشان می رفتم در آن سالها که ۲۰ سال ۲۰ سال پیش بود مشغول تهیه این کتاب بودم بنابراین این فرض که تاخیر از ناحیه حضرت علامه دهخدا است صحیح ندارد بخصوص که اطلاعات شخصی و علم ما هم این فرض را دور می کند پس می ماند فرض دوم و فرض دوم اینست که علت تاخیر مربوط به آن دستگاهی است که باید اینها را بکشد و چاپ بکند و تصحیح مطبوعه های بکنند و تصحیح آخری بکنند و منتشر بکنند بنده حدس قوی می زنم البته اطلاع قطعی ندارم و نمی خواهم این تقصیرا بگردد کسی بیندازم ولی حدس قوی و قطعی می زنم که این تاخیر از ناحیه تشکیلاتی است که برای چاپ این فرهنگ در این اداره مجله رسمی دائر است بنده عرض می کنم این حالا که مجلس شورای ملی بایک علاقه ای این وظیفه اساسی را که عیارت باشد از تدوین و چاپ يك فرهنگ جامع برای زبان فارسی در نظر گرفته و هر سال هم اعتبارش را می دهد و شش سال هم هست که قانونش را گذرانده آقایان هیئت رئیسه و کار برداران بآن نکته اساسی که عرض کردم توجه بکنند و در چاپ و تمام شدن این کتاب تسریع فرمائید که هر سال در بودجه مجلس لازم نشود که رقیی گذاشته شود چرا ؟ دلیل اساسی را عرض کردم که از دانشمندان سال خورده هر چه زودتر ممکن است بایستی استفاده بشود (صحیح است)

نایب رئیس - آقای ملک مدنی **ملک مدنی -** عرض کنم موقعی که قانون راجع بطبع و نشر فرهنگ آقای دهخدا را ما از مجلس گذرانیدم بنده هم خودم یکی از اشخاصی بودم که ...

نایب رئیس - آقای ملک تامل فرمائید اکثریت نیست (پس از حصول اکثریت) فرمائید

ملک مدنی - بنده خودم یکی از اشخاصی بودم که در گذشتن این قانون مشارکت داشتم و یکی از کارهای بسیار مفیدی بود که مجلس شورای ملی کرد زیرا برای بنده توجه به حفظ آثار فرهنگی خودش داشته باشد این از اعتبارات هر ملت است (صحیح است)

سأبرای چه اینها احترام بوی فردوسی قائل هستیم ؟ برای اینکه این مرد بزرگ و این حکیم دانشمند آموز زبان ما را بیا بیا که ما های نظامی توأم کرد و در دسترس همه گذاشت که بعد از هزار سال هم که گذشت آن جشن را گرفتیم و آن احترامات را برایش قائمیم . ما الان چرا برای شیخ الرئیس ابونطی سینا داریم مقدمات جشن هزار ساله را فراهم

میکنیم در صورتیکه ما احتیاجات زیادی هم نداریم و قبول یکی از آقایان ما باید از خارجات زائد حتی المقدور چشم پوشی بکنیم و بگامیم برای این از معارضی است که ضرورت دارد يك چیزهایی است که جزو ضروریات زندگی يك ملت است باینجهت آن موقع ما این قانون را گذرانیدیم اصافاً آقایان نمایندگان دوره ۱۴ هم این افتخار بپوشان شد که این رای را دادند و دوره ۱۴ هم اعتبارش را داد و دوره ۱۶ هم مسلماً با علاقه ای که آقای نمایندگان محترم فرهنگ و ادبیات کشور دارند رای خواهند داد ولی بیانی که آقای فرهودی کردند تصحیح بود بنده هم که بنام موافق جواب میدهم نظریه ایشان را تصدیق میکنم و ایشان در واقع مخالف نبودند و موافق بودند برای چه ؟ برای اینکه میگویند چرا تسریع نمی کنید و بنده هم اطلاع دارم بطوری که ایشان گفتند این سستی و رخوت در دستگاه چاپخانه مجلس شده ولی بطوری که قبلاً عرض کرده ام چاپخانه مجلس يك مؤسسه خیلی مفیدی است کارمندان هم خوب کار کرده اند و خوب انجام وظیفه نموده اند ولی چون کار زیادی داشته اند این کار را با تأخیر انداخته اند بنظر بنده نباید تاخیر بیندازند از مقام ریاست تقاضا میکنم که توجه فرمائید و این جزو وظایف هیئت رئیسه است که يك همچو کار مفیدی را در دستور کار چاپخانه مجلس بگذارند که در درجه اول توجه داشته باشند که این لغات و این نشریه ای که مرفستند هر کدام بیوقع خودش طبع و توزیع بشود که در دسترس همه گذاشته شود و من خیال می کنم اغلب مردم هر کس که بلم فرهنگ و ادبیات و لغت علاقه داشته باشد یکی از این مجموعه کتاب لغت آقای دهخدا را بگیرد برای اینکه يك انسپیکولوی است در واقع يك دائرة المعارفی است يك کتاب لغت تهنائی نیست و تصور میکنم آقایان همه موافقت و مخالفتی نیست منتهی آقایان باید سعی بکنند که رفع این اشکال و تقصیر شده و هر چه زودتر چاپ بشود (صحیح است)

نایب رئیس - آقای شوشری **شوشری -** بسم الله الرحمن الرحیم بیانات جناب آقای فرهودی دوق مدت داشت قسمت اولش که کمک بموم فرهنگیان و درخواست فرهنگیان خاصه زفوق بود البته فرهنگیان همه شهرتانی این تقاضا را دادند که ما همه نباید در امور فرهنگی حوزه انتخابی خودمان تنها تها در نظر بگیریم تمام مملکت يك کامه است بیکارچه است البته این قابل تقدیس است و باید توجه بشود و از هر راه و از هر طریق نسبت به فرهنگیان باید مساعدت بعمل بیاید اینکه صحیح است اما راجع به فرهنگ دهخدا بنده خودم شخصاً از نظر ملاحظه باین مجموعه لغات و این چیزی که حتماً

متبرک و ابداش از طرف جناب آقای دهخدا صلوات الله تعالی شده است متقدم که برای مملکت این لازم بود بلکه الزم بود قدم بزرگی بود که این مردم محترم برداشته است هر خود را اگر خوانده است بیاطاعت نگذاردند خدمتی بمملکت کرده اول خود من یک جزئی بنگذری دارم که اگر نماینده کان محترم و دولت هم توجه بکنند این امور و اما باید طوری عمل بکنیم که در دسترس همه قرار بگیرد یعنی بقدری وسائلی را تسهیل بکنیم و ارزان بکنیم که هر کس بتواند بفرد و بیخوانه خدا رحمت کند یاد آوری میکنم گذشته ها را خدا رحمت کند مرحوم امیر بهادر جنگ را حالاً هر کس هر چه میگویی بگویم در یک دوره در یک زمان جلدین وسائل الشیعه را که در فقه شیعه وقت اسلام است و گمان میکنم آنان که با فقه اسلام آشنا هستند می دانند که از کتب درجه اول علمی ما همیشه است چاپ کرد در آن واحد بعلمت علاقه ای که با بران داشت بقدمین خودم درک کردم و دیدم هیچکس در ایران بیخوبی مرحوم امیر بهادر جنگ شاهنامه نمی خواند و حفظ کرده بود و عجیب بوده که وقتی نمیخواند آن جا که با اصطلاح ز دوستی آن بران ریشه دارد نصیحت میکند از اسباب را با گورز داشت نصیحت میکرد کیکاوس را اگر چه میکرد و واقف تمام اینها را حفظ کرده بود در روز سیصد و چند نسخه چاپ سنگی به خط همدان کتاب تصویرانش را مرحوم کمال الملک و شاکر گویا کمال الملک کشیده بودند تمام اینها را هشتاد و چهار هزار تومان تمام شده بود ولی مجاناً داد چرا داد مجاناً؟ برای اینکه در دسترس عموم قرار بگیرد.

فرهنگ دهخدا که بزرگترین خدمت را بزبان فارسی زبان مادری ملت ایران کرده است بطور حتم و قطع مجلس شورای ملی باید فکری بکند که این سهولت و ارزانی در دست تمام فرهنگیان و در دست تمام مردم قرار بگیرد.

این نظر خودم است ولی اگر اعتراضی میفرماید بجایگاه مجلس برای بودجه این مبلغی که اینجا نوشته شده صد و چهل و چند هزار تومان ناچیزی که جایگاه مجلس شورای ملی دارد الان ما نمیتوانیم تمام آنچه را که در سنین یکصد علمی دهخدا تنظیم کرده با توجهات فعلی تامین کنیم و این یک مبلغ بزرگی لازم دارد و یک دستگاه مجهز تری لازم دارد و همینطور آموختن بفرمانید که بتدریج پیش میرود با همین مبالغ ناچیز و با این پولهای کم ما خود خرید موفق بشویم و عقیده من اینست.

جناب آقای فرمودی اگر پیشنهادی میفرمودند متضمن طبع کلی بود منتهی تدریجی این نظر را تامین میکرد ولی

ما امروز نه پول داریم و نه آن طور مجهزیم امروز خیلی چیزها را مردم میخوانند و بآن مشتاقند اما نرسند ما خیلی چیزها را کم داریم همه چیز نداریم باید همه چیز پیدا کنیم اما بیبینیم سرمایه اش را داریم و سرمایه اش را داریم بانه ما همه کارها را میخوانیم.

دهخدا زحمت کشیده و باید مجلس شورای ملی بگوید خدا حفظ کند دهخدا را (صحیح است) خداوند متعال دهخدا را برای مملکت ما زیاد کند خداوند آنها را که علم و دانش را در این مملکت بپوشانند و مردم از علم آنها مستفیض و مستفیض میشوند برای مملکت مانگا ندارد ما وسیله نداریم آقا و بهین اندازه که داریم ران ملغ نزد سلیمان بردن است ما نسبت با آقای دهخدا تقدیر کرده و میکنیم و خواهیم کرد و انشاء الله مجلس شورای ملی بدها هم موفق میشود تمام آثار ایشان را چاپ میکند ولی استدعا میکنم جناب آقای کاملی کفیل نخست وزیری هم کاینجا نشستند اند یک فکری بفرمائید از یکراهی که کتب علمی و این کتبی که مفید است سهولت و ارزانی در دسترس عموم قرار گیرد.

از این جهت دیگر تصور میکنم جناب آقای فرمودی مخالفت خودشان را پس میکنند.

نایب رئیس - آقای امامی اهری (کارپرداز):

امامی اهری - بنده اطمینان دارم که جناب آقای فرمودی با سابقه فرهنگی که دارند مقصودشان مخالفت با طبع و نشر فرهنگ دهخدا نبود (صحیح است) البته مقصود ایشان کمک بفرهنگی است که هدف و فکر مقدسی است که باید در موارد دیگر تعقیب بکنند بنده هم با توضیحاتی که داده شده از طرف موافقین و جناب آقای شوشتری دیگر زائدمی دانم توضیح میدهم (شوشتری) تشکر می کنم (ولی چون وظیفه خود می دانستم گفتم بنده خودم از جناب آقای دهخدا تقدیر بیشتری بعمل بیایم بود که خواستم این قسمت را بر سر آقایان برسانم کاین خدمت ادبی بخدمت فرهنگی از برای مملکت است و این وجه ارزش آنرا ندارد که برای طبع فرهنگ دهخدا مورد مخالفت قرار بگیرد نکته ای هم که جناب آقای شوشتری فرمودند بسیار نکته جالب توجهی است اینست کاین فرهنگ دهخدا که در واقع یک آنسیکلوپدی و یک دائرة المعارفی است که بکثریتی داده شود در دسترس عموم قرار بگیرد و در این قسمت هم در کاربرد از ما مشغول مطالعه هستیم که یک وسایلی فراهم بکنیم و بگرای را انتهاز بکنیم کاین کتاب یعنی این کتب فرهنگی دهخدا در دسترس عموم قرار بگیرد مثل مذاکرات مجلس ادوار سابق (انشاء الله)

ما امروز نه پول داریم و نه آن طور مجهزیم امروز خیلی چیزها را مردم میخوانند و بآن مشتاقند اما نرسند ما خیلی چیزها را کم داریم همه چیز نداریم باید همه چیز پیدا کنیم اما بیبینیم سرمایه اش را داریم و سرمایه اش را داریم بانه ما همه کارها را میخوانیم.

دهخدا زحمت کشیده و باید مجلس شورای ملی بگوید خدا حفظ کند دهخدا را (صحیح است) خداوند متعال دهخدا را برای مملکت ما زیاد کند خداوند آنها را که علم و دانش را در این مملکت بپوشانند و مردم از علم آنها مستفیض و مستفیض میشوند برای مملکت مانگا ندارد ما وسیله نداریم آقا و بهین اندازه که داریم ران ملغ نزد سلیمان بردن است ما نسبت با آقای دهخدا تقدیر کرده و میکنیم و خواهیم کرد و انشاء الله مجلس شورای ملی بدها هم موفق میشود تمام آثار ایشان را چاپ میکند ولی استدعا میکنم جناب آقای کاملی کفیل نخست وزیری هم کاینجا نشستند اند یک فکری بفرمائید از یکراهی که کتب علمی و این کتبی که مفید است سهولت و ارزانی در دسترس عموم قرار گیرد.

از این جهت دیگر تصور میکنم جناب آقای فرمودی مخالفت خودشان را پس میکنند.

نایب رئیس - آقای امامی اهری (کارپرداز):

امامی اهری - بنده اطمینان دارم که جناب آقای فرمودی با سابقه فرهنگی که دارند مقصودشان مخالفت با طبع و نشر فرهنگ دهخدا نبود (صحیح است) البته مقصود ایشان کمک بفرهنگی است که هدف و فکر مقدسی است که باید در موارد دیگر تعقیب بکنند بنده هم با توضیحاتی که داده شده از طرف موافقین و جناب آقای شوشتری دیگر زائدمی دانم توضیح میدهم (شوشتری) تشکر می کنم (ولی چون وظیفه خود می دانستم گفتم بنده خودم از جناب آقای دهخدا تقدیر بیشتری بعمل بیایم بود که خواستم این قسمت را بر سر آقایان برسانم کاین خدمت ادبی بخدمت فرهنگی از برای مملکت است و این وجه ارزش آنرا ندارد که برای طبع فرهنگ دهخدا مورد مخالفت قرار بگیرد نکته ای هم که جناب آقای شوشتری فرمودند بسیار نکته جالب توجهی است اینست کاین فرهنگ دهخدا که در واقع یک آنسیکلوپدی و یک دائرة المعارفی است که بکثریتی داده شود در دسترس عموم قرار بگیرد و در این قسمت هم در کاربرد از ما مشغول مطالعه هستیم که یک وسایلی فراهم بکنیم و بگرای را انتهاز بکنیم کاین کتاب یعنی این کتب فرهنگی دهخدا در دسترس عموم قرار بگیرد مثل مذاکرات مجلس ادوار سابق (انشاء الله)

موقوفات متعلقه بصرف دارایی موقوفاتی داریم که طبق اضلاعی که بنده دارم عواید آنها فرض داده میشود باشعاش و برای هزینه های غیر ضروری مصرف می شود از این محل خانه می خرند برای افراد آخر نالین کار آقا در صورتی هم که ضرورت داشته باشد باید از محلش کرده از بودجه ای که ۴۰ میلیون تومان کسر دارد آخر یک دهه ای که چهارصد میلیون تومان کسر دارد اگر راست است این مطلب چه مانی دارد که این کتاب ششماه دیگر طبع شود یا کتب بوهلی سبنا هزار سال اسد که طبع نشده است ششماه معتبر در این موقعی که مملکت از هر جهت در فشار اقتصادی است این کتاب بوهلی سبنا ششماه دیگر چاپ شود بطوری نیشود چیزی از بین نمی رود اما راجع بصورت مجلس ها که بنده عرض کردم بستم سر روز است موضوع سر روز است آقای شوشتری هیچ چیز در این عالم وجود پیدا نمی شود که مفید نباشد ولی صحبت سر اینست که با طریقی امر مفید یا مضرتی که بر آن مرتب میشود تکلیف میکند یا تکلیف فرض اینست و الا هیچکس مخالف با فرهنگ چاپ نشود نیست ولی وقتش حالا نیست بعلاوه این وزارت فرهنگ این حق التالیفها کمبکوبند بیجا یا باجا میدهند که آنها را هم بنده باجایی دانم آنها هم حالا موقوف نیست اگر راست میگویی و در مقابل ملی شدن نفت باید معرومیت هائی را تحمل بکنیم تاملی شدن نفت اگر واقفان راست است این حرفها و باید معرومیتی تحمل بکنیم باید این ضروریات حذف بشود شما در این مملکت برسیکار اضافه میکنید بر ضروریات طبقه کارگر اضافه می کنید شما می خواهید بر سیکار برکنند بر جای اضافه کنید و برایش را بگیرند کتاب چاپ کنید؟ خوب این را ۶ ماه دیگر طبع کنید اگر راست است که این حرفها برای چیست و اگر دروغ است و برای چیزهای دیگر است که بنده عرض ندارم.

نایب رئیس - آقایانیکه با کفایت مذاکرات نسبت بدها چهارم موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

(۴) بیانات آقای کفیل نخست وزیر و وزیر امور خارجه درباره امضاء قرارداد صلح با ژاپن و خاتمه حالت جنگ با آلمان

نایب رئیس - آقای وزیر امور خارجه

موقوفات متعلقه بصرف دارایی موقوفاتی داریم که طبق اضلاعی که بنده دارم عواید آنها فرض داده میشود باشعاش و برای هزینه های غیر ضروری مصرف می شود از این محل خانه می خرند برای افراد آخر نالین کار آقا در صورتی هم که ضرورت داشته باشد باید از محلش کرده از بودجه ای که ۴۰ میلیون تومان کسر دارد آخر یک دهه ای که چهارصد میلیون تومان کسر دارد اگر راست است این مطلب چه مانی دارد که این کتاب ششماه دیگر طبع شود یا کتب بوهلی سبنا هزار سال اسد که طبع نشده است ششماه معتبر در این موقعی که مملکت از هر جهت در فشار اقتصادی است این کتاب بوهلی سبنا ششماه دیگر چاپ شود بطوری نیشود چیزی از بین نمی رود اما راجع بصورت مجلس ها که بنده عرض کردم بستم سر روز است موضوع سر روز است آقای شوشتری هیچ چیز در این عالم وجود پیدا نمی شود که مفید نباشد ولی صحبت سر اینست که با طریقی امر مفید یا مضرتی که بر آن مرتب میشود تکلیف میکند یا تکلیف فرض اینست و الا هیچکس مخالف با فرهنگ چاپ نشود نیست ولی وقتش حالا نیست بعلاوه این وزارت فرهنگ این حق التالیفها کمبکوبند بیجا یا باجا میدهند که آنها را هم بنده باجایی دانم آنها هم حالا موقوف نیست اگر راست میگویی و در مقابل ملی شدن نفت باید معرومیت هائی را تحمل بکنیم تاملی شدن نفت اگر واقفان راست است این حرفها و باید معرومیتی تحمل بکنیم باید این ضروریات حذف بشود شما در این مملکت برسیکار اضافه میکنید بر ضروریات طبقه کارگر اضافه می کنید شما می خواهید بر سیکار برکنند بر جای اضافه کنید و برایش را بگیرند کتاب چاپ کنید؟ خوب این را ۶ ماه دیگر طبع کنید اگر راست است که این حرفها برای چیست و اگر دروغ است و برای چیزهای دیگر است که بنده عرض ندارم.

نایب رئیس - آقایانیکه با کفایت مذاکرات نسبت بدها چهارم موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

(۴) بیانات آقای کفیل نخست وزیر و وزیر امور خارجه درباره امضاء قرارداد صلح با ژاپن و خاتمه حالت جنگ با آلمان

نایب رئیس - آقای وزیر امور خارجه

موقوفات متعلقه بصرف دارایی موقوفاتی داریم که طبق اضلاعی که بنده دارم عواید آنها فرض داده میشود باشعاش و برای هزینه های غیر ضروری مصرف می شود از این محل خانه می خرند برای افراد آخر نالین کار آقا در صورتی هم که ضرورت داشته باشد باید از محلش کرده از بودجه ای که ۴۰ میلیون تومان کسر دارد آخر یک دهه ای که چهارصد میلیون تومان کسر دارد اگر راست است این مطلب چه مانی دارد که این کتاب ششماه دیگر طبع شود یا کتب بوهلی سبنا هزار سال اسد که طبع نشده است ششماه معتبر در این موقعی که مملکت از هر جهت در فشار اقتصادی است این کتاب بوهلی سبنا ششماه دیگر چاپ شود بطوری نیشود چیزی از بین نمی رود اما راجع بصورت مجلس ها که بنده عرض کردم بستم سر روز است موضوع سر روز است آقای شوشتری هیچ چیز در این عالم وجود پیدا نمی شود که مفید نباشد ولی صحبت سر اینست که با طریقی امر مفید یا مضرتی که بر آن مرتب میشود تکلیف میکند یا تکلیف فرض اینست و الا هیچکس مخالف با فرهنگ چاپ نشود نیست ولی وقتش حالا نیست بعلاوه این وزارت فرهنگ این حق التالیفها کمبکوبند بیجا یا باجا میدهند که آنها را هم بنده باجایی دانم آنها هم حالا موقوف نیست اگر راست میگویی و در مقابل ملی شدن نفت باید معرومیت هائی را تحمل بکنیم تاملی شدن نفت اگر واقفان راست است این حرفها و باید معرومیتی تحمل بکنیم باید این ضروریات حذف بشود شما در این مملکت برسیکار اضافه میکنید بر ضروریات طبقه کارگر اضافه می کنید شما می خواهید بر سیکار برکنند بر جای اضافه کنید و برایش را بگیرند کتاب چاپ کنید؟ خوب این را ۶ ماه دیگر طبع کنید اگر راست است که این حرفها برای چیست و اگر دروغ است و برای چیزهای دیگر است که بنده عرض ندارم.

نایب رئیس - آقایانیکه با کفایت مذاکرات نسبت بدها چهارم موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

(۴) بیانات آقای کفیل نخست وزیر و وزیر امور خارجه درباره امضاء قرارداد صلح با ژاپن و خاتمه حالت جنگ با آلمان

نایب رئیس - آقای وزیر امور خارجه

موقوفات متعلقه بصرف دارایی موقوفاتی داریم که طبق اضلاعی که بنده دارم عواید آنها فرض داده میشود باشعاش و برای هزینه های غیر ضروری مصرف می شود از این محل خانه می خرند برای افراد آخر نالین کار آقا در صورتی هم که ضرورت داشته باشد باید از محلش کرده از بودجه ای که ۴۰ میلیون تومان کسر دارد آخر یک دهه ای که چهارصد میلیون تومان کسر دارد اگر راست است این مطلب چه مانی دارد که این کتاب ششماه دیگر طبع شود یا کتب بوهلی سبنا هزار سال اسد که طبع نشده است ششماه معتبر در این موقعی که مملکت از هر جهت در فشار اقتصادی است این کتاب بوهلی سبنا ششماه دیگر چاپ شود بطوری نیشود چیزی از بین نمی رود اما راجع بصورت مجلس ها که بنده عرض کردم بستم سر روز است موضوع سر روز است آقای شوشتری هیچ چیز در این عالم وجود پیدا نمی شود که مفید نباشد ولی صحبت سر اینست که با طریقی امر مفید یا مضرتی که بر آن مرتب میشود تکلیف میکند یا تکلیف فرض اینست و الا هیچکس مخالف با فرهنگ چاپ نشود نیست ولی وقتش حالا نیست بعلاوه این وزارت فرهنگ این حق التالیفها کمبکوبند بیجا یا باجا میدهند که آنها را هم بنده باجایی دانم آنها هم حالا موقوف نیست اگر راست میگویی و در مقابل ملی شدن نفت باید معرومیت هائی را تحمل بکنیم تاملی شدن نفت اگر واقفان راست است این حرفها و باید معرومیتی تحمل بکنیم باید این ضروریات حذف بشود شما در این مملکت برسیکار اضافه میکنید بر ضروریات طبقه کارگر اضافه می کنید شما می خواهید بر سیکار برکنند بر جای اضافه کنید و برایش را بگیرند کتاب چاپ کنید؟ خوب این را ۶ ماه دیگر طبع کنید اگر راست است که این حرفها برای چیست و اگر دروغ است و برای چیزهای دیگر است که بنده عرض ندارم.

نایب رئیس - آقایانیکه با کفایت مذاکرات نسبت بدها چهارم موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

(۴) بیانات آقای کفیل نخست وزیر و وزیر امور خارجه درباره امضاء قرارداد صلح با ژاپن و خاتمه حالت جنگ با آلمان

نایب رئیس - آقای وزیر امور خارجه

موقوفات متعلقه بصرف دارایی موقوفاتی داریم که طبق اضلاعی که بنده دارم عواید آنها فرض داده میشود باشعاش و برای هزینه های غیر ضروری مصرف می شود از این محل خانه می خرند برای افراد آخر نالین کار آقا در صورتی هم که ضرورت داشته باشد باید از محلش کرده از بودجه ای که ۴۰ میلیون تومان کسر دارد آخر یک دهه ای که چهارصد میلیون تومان کسر دارد اگر راست است این مطلب چه مانی دارد که این کتاب ششماه دیگر طبع شود یا کتب بوهلی سبنا هزار سال اسد که طبع نشده است ششماه معتبر در این موقعی که مملکت از هر جهت در فشار اقتصادی است این کتاب بوهلی سبنا ششماه دیگر چاپ شود بطوری نیشود چیزی از بین نمی رود اما راجع بصورت مجلس ها که بنده عرض کردم بستم سر روز است موضوع سر روز است آقای شوشتری هیچ چیز در این عالم وجود پیدا نمی شود که مفید نباشد ولی صحبت سر اینست که با طریقی امر مفید یا مضرتی که بر آن مرتب میشود تکلیف میکند یا تکلیف فرض اینست و الا هیچکس مخالف با فرهنگ چاپ نشود نیست ولی وقتش حالا نیست بعلاوه این وزارت فرهنگ این حق التالیفها کمبکوبند بیجا یا باجا میدهند که آنها را هم بنده باجایی دانم آنها هم حالا موقوف نیست اگر راست میگویی و در مقابل ملی شدن نفت باید معرومیت هائی را تحمل بکنیم تاملی شدن نفت اگر واقفان راست است این حرفها و باید معرومیتی تحمل بکنیم باید این ضروریات حذف بشود شما در این مملکت برسیکار اضافه میکنید بر ضروریات طبقه کارگر اضافه می کنید شما می خواهید بر سیکار برکنند بر جای اضافه کنید و برایش را بگیرند کتاب چاپ کنید؟ خوب این را ۶ ماه دیگر طبع کنید اگر راست است که این حرفها برای چیست و اگر دروغ است و برای چیزهای دیگر است که بنده عرض ندارم.

نایب رئیس - آقایانیکه با کفایت مذاکرات نسبت بدها چهارم موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

(۴) بیانات آقای کفیل نخست وزیر و وزیر امور خارجه درباره امضاء قرارداد صلح با ژاپن و خاتمه حالت جنگ با آلمان

نایب رئیس - آقای وزیر امور خارجه

<p>رای شده است با اجازه آقایان پنج دقیقه تنفس می‌بخشیم (بست دقیقه قبل از ظهر جلسه بمعاون تنفس تعاملی و دیگر تشکیل نگردید) نایب رئیس مجلس شورای ملی نورالدین امامی</p>	<p>هم که نمی‌گذرند بشود یک نفر از نمایندگان. چرا خاصه و غیره نیشود بگذارید ما هم حرف بزنیم (۶- ختم جلسه به عنوان تنفس) جمعی از نمایندگان تنفس بدهد آقای نایب رئیس نسبت به ماده ۴ اعلام</p>	<p>می‌گیریم می‌آیند بیرون جلویشان را نمی‌گیرید بدون هم مصاحبه می‌کنند که اسلحه داشتند و جلویشان را نگرفته‌اند و اینطور تندوب کردند اگر این مصاحبت است خاک بر سر این مصاحبت چیز عجیبی است آقایان بشنود هم میشود سفینه کرد؟ آشتیانی زاده- نطق قبل از دستور</p>	<p>ساقط شد مستواش کیست من بیایم بقیه شما را بوجیم آن وقت هم شما می‌گوئید ما زنده هستیم ما در دنیا سر افراز شدیم این کافی است؟ آخر شما که خودتان می‌بینید قدرت ندارید. اگر قدرت دارید چرا جلویش را نمی‌گیرید اگر قدرت ندارید چرا اعلامیه صادر می‌کنید؟ اعلامیه صادر می کنید که اگر فردا بیایند بیرون جلویشان را</p>
---	--	--	--